

SZIESZTA

SZERKESZTI: HEGEDŰS SZABOLCS, WERNER KRISZTINA ■ 2005. SZEPTEMBER 24.

NAPI MELLÉKLETEK

Hétfő A DÉL SPORTJA,

A PÉNZ BESZÉL

Kedd GYÓGY-ÍR

Szerda LÉGYOTT

Csütörtök BIZALMASAN

Péntek DÉLMADÁR

WWW.DELMAGYAR.HU

A PANEL ÉS A CSALÁDI HÁZ KÖZÖTTI ÁLLOMÁS

Új lakótelepek, szűk szolgáltatások

Kék-sárga-zöld-rózsaszín és két-három szintes vadiúj házak sűrű sora az aszfaltcsík két oldalán. A szegedi Franciaahögyön nagy a rend. Behajtani is csak annak szabad, aki a lakóparki közösséghez tartozik. Ha leküzdjük a sorompó vagy a betonbábu-katonák jelentette akadályt, megtudhatjuk, a lakóparkban is emberek élnek – sokfélék, és azért igyekeznek, hogy egyről a kettőre jussanak.

Franciaahögy lakóparkja zárt közösséget alkot

FOTÓK: FRANK YVETTE

– Ide csak az jöhet be kocsival, aki itt lakik, vagy itt akad dolga. Sok a gyerek, de az értékes lakások és kocsik biztonsága, a lakók nyugalma is megkövetelte, hogy kitiltsuk az átmenő forgalmat – jelenti ki a sorompón belül dr. Antalné Gál Tünde.

Harcban-haragban

A környék közlekedési rendjének átformálása miatt híresült el Szeged-szerte Franciaahögy népe, s áll harcban-haragban a korábban csöndes környék lakóival. A közeli hipermarket felépülése miatt amúgy is élénkült a forgalom a Körtöltés utcán, de a lakópark benépesülése végképp erre az útra terhelte az autódaradatot. A Csongrádi sugárút felé haladók előtt a Makkoserdő sorra néző lakásokban élők zárták el a továbbjutás lehetőségét. A keskeny Jakab Lajos utca társasházai az út felének lezárásával és táblákkal igyekeznek elvenni az autós kedvét az arra kanyarodástól. De hiába: úgy tudják, a troli hamarosan erre jár. Ezzel új front nyílnak a Franciaahögy

KULCSRAKÉSZEN

Az ingatlanpiac pang, de a szegedi lakóparképítés úttörője, a Real Hungary cég honlapja példaszzerű részletességgel informálja a lehetőségekről az érdeklődőt. Az interneten kalandozó a világ bármely pontjáról bekukkanthat például a madártelepi Fülemüle utca két épületébe, a számítógép egérével az újszegedi ház makettjére kattintva megnézheti, melyik emeleten, milyen alaprajzú és felszereltségű lakást vagy irodát mennyiért vásárolhatna meg. Ott a kulcsrakész földszinti és második emeleti lakások négyzetméterét 165-205 ezer, a tetőtérít 168-172, az első emeletit 173-220 ezer forintért adja a kivitelező. A helyszínrajz az is elárulja, melyik lakás vagy iroda talált már gazdára. A Vadaspark-lakópark látványterve pedig megmutatja, hogyan illeszkedik a magánházas és a társasházi övezet, miként kényeztetik majd ott a „kereskedelmi és szolgáltató egységek” az új lakótelepeket.

közlekedési rendjéről folyó civakodásban.

– Jó, hogy közel hoznak egy tömegközlekedési járművet, mert a lakóparkból utcahosszra kell gyalogni a legközelebbi busz-, villamos-, vagy trolimegállóig – összegez Nógrádi Péter. Ő és várandós felesége ma még Trabanttal ingázik dorozsmai háza és Franciaahögy ötödik ütemében épülő tár-

sasházi lakása között. – Elégünk lett az időrabló utazgatásból, a házat eladjuk és beljebb költözünk. Innen negyed óra alatt gyalog is be lehet jutni a Széchenyi térre.

– Egyáltalán nem örül a környék a trolinak – árulja el műszere mögül ránc pillantva a nevét nem vállaló asszony, aki földmérőként segíti a vezetékek helyének kijelölését, de mint a Jakab Lajos utca egyik hatlakásos társasházának lakója, nem lelkesedik a huszonkét lakásos épületekkel zsúfolt Franciaahögyért. Szerinte a lakóparki öntörvényű közösség a rókusiakon próbálgatja oroszlanó körmeit.

SZÉGYENFOLTOKON A TAPASZ

Temetőre épült az első szegedi lakópark, a franciaahögyi, s felszámolt temetőn készül megszületni a legifjabb, már Deákvárosnak keresztelt testvér. A Vadasparkról elnevezett új lakótelep pedig a rossz emlékü laktanyát formálja új éléthellyé. De nem csak Szeged dzsumbujos szégyenfoltjaira tesz tapaszt, rendezi át a házépítés új divatja. Újszeged szélén, a szántóföldek helyén, az utcák neve alapján Madártelepek is nevezett rész folytatásaként kívánatos társasház sorok épülnek.

– Csak húsz százalék önerő kellett, a lakás árának fennmaradó részét hitelből fizethetem – magyarázza franciaahögyivé válásának okait Uhljár Ildikó, aki tizenegy év albérletezés után talál új otthonra a Harmóniának is nevezett negyedben.

– A legjobb szívvel ajánlom ismerőseimnek, költözzenek ebbe a belvárosi lakóparkba. A szüleim is ide, a közelünkbe hoztam – magyaráz Antalné. – Mi 2002 vége óta, a szüleim egy éve élnek itt, s – minden ellenkező híresztelést cáfolva – kijelenthetem: jó minőségű munkát végzett a kivitelező. A ház egyéves műszaki bejárásakor a szüleim lakásában jóformán csak egy apró szigetelési hibát észleltünk, de azt ugyanúgy garanciálisan kijavította az építő, mint a mi erkélyünk burkolatát, ami az első hideg tél után felfagyott. A lakások beosztása egyedi, mindenki a maga igényeihez alakíthatja. A külső szigetelés miatt a havi, nagyjából 3000 forintos gázszámlával pedig az egyik lakásban 24-25, a másikban 21 fokos belső hőmérséklet tartható.

Elcsúfított lépcsőház

Megtorpanunk az egyik selyemcukorka színű ház kapuzatában: mintha panelnegyedben járnánk. A szépen parkosított előkert egyik fája kiszáradt, a bejárat melletti falat összefirkálták, a vakolatot mély barázdák és kézzel vésett lyukak ékellenítik, a kaput az üvegre összeviszsa ragasztott hirdetések csúfítják. Az emeletre igyekezve nem lehet nem észre venni, hogy sok lépcsőfok széléről lemállott a csúszásgátló, helyét barnás-ragacsos csik mutatja. A szűk lépcsőfordulók falai pedig költözők dőce sebeitől ótvassak. – Befektetésnek tekintik, s azért vettek lakásokat, hogy

albérleket tartsanak – menetetőzik a nem itt élő tulajdonostársak miatt egy arra járó asszony. – Így csinálnak átjáróházat a társasházból! Szabályt alkotunk arra, hogy az ilyen tulajdonosok tüntessék el az albérlok költözökéinek nyomait. Mint ahogy azt is kimondtuk: a mi házunkban senki se tarthat kutyát, macskát.

Ami még hiányzik

Mindenütt frissen nyírt a fű, az új hinták és homokozók, illetve a grillezők és kerti padok aránya jelzi, hol formálódik inkább gyerekközpont és hol a felnőttek pihenőhelye. De Franciaahögy egészét a kerítés-háló teszi labirintushoz hasonlatossá. Itt a házakon kívül nem ismerik a közöst.

– Hiányzik egy nagy játszótér, az orvosi rendelő és a gyógyszertár. De pezsgő az élet, sok a fiatal és a gyerek – keveri rosszal a jót, az előnyt a hátránnyal Baginé Széll Borbála, aki ikreit levegőzteti.

– Jó lenne néhány bolt! Nincs sportpálya se. Sokszor sártenger az úttest, hiánycikk a parkoló – sorolja az itt föl nem lelt, de a lakótelepi léthez tartozó „szolgáltatásokat” Ásóné Seregyé Nikolett, aki a környék egyetlen üzletét működteti, ám a pláza közelében egy panelt tekint otthonának.

– A lányomé három gyerekkel költöztek ide, de hamarosan kinövik a tetőtéri lakást – osztja meg velünk véleményét a legalább húszlakásos társasház udvari homokozója mellett a legkisebb kicsit pesztráló nagymama, Papdi Illésné. – Az unokákat biztos helyen tudom a zárt udvaron, hangulatos a lakópark, de a gyerekek – másokhoz hasonlóan – néhány év múlva valószínűleg, továbbköltöznek – egy családi házba.

ÚJSZÁSI ILONA

A FIZIKA ÉVSZÁZADAI

Einstein és a speciális relativitáselmélet

Újraindul a fizika évének részeként a tudomány népszerűsítő előadások sorozata Szegeden. Szeptember 26-án, hétfőn 17 órakor Einsteinról és a speciális relativitáselmületről beszél dr. Szabó Gábor akadémikus, az SZTE optikai és kvantumelektronikai tanszékének egyetemi tanára az orvoskar Dóm téri oktatási épületében.

Egy Albert Einstein nevű fiatal fizikus 1905-ben a Zeitschrift für Physik című folyóiratban közzétett egy cikket, melynek A mozgó testek elektrodinamikájáról címet adta. Kevesen sejtették, hogy az unalmas cím a tudománytörténet egyik legfontosabb dolgozatának alcímzésára szolgál. A cikkben kifejtett speciális relativitáselmélet ugyanis kétségkívül a fizika egyik csúcsa. Emellett azonban a XX. századi fizika nagy eredményei közül az utolsó, amelynek lényege anélkül is megérthető, hogy a középiskolás anyagnál bonyolultabb matematikai eszközökre támaszkodnánk. Az előadó röviden áttekinti, hogyan lehet két egyszerű feltevésekből kiindulva eljutni egy olyan mély elmülethez, amely a legalapvetőbb fogalmainkkal, a térrel és idővel kapcsolatos elképzeléseink újrarendelésére készlet bennünket.

Szabó Gábor Nagykanizsán született 1954-ben. Egyetemi tanulmányait Szegeden a JATE-n végezte, ahol 1978-ban szerzett fizikus diplomát. 1981 és 1989 között vendégkutatóként

összesen négy és fél évet töltött a göttingeni Max Planck Intézetben, majd 1990 és 1996 között vendégprofesszorként két és fél évet a houstoni Rice Egyetemen. Dolgozott az osakai, illetve a jénai egyetemen is. 1993-ban megszerezte a fizikai tudomány doktora címet, egy évvel később a JATE optikai és kvantumelektronikai tanszékének egyetemi tanárává nevezték ki. 2004-ben az MTA levelező tagjává választották. Kutatómunkájának központjában a lézerek fejlesztése, valamint optikai módszerek ipari és orvosi alkalmazásainak tanulmányozása áll. Az alaputatás mellett foglalkozik gyakorlati alkalmazásokkal is, így például munkatársaival az iparban és a környezetvédelemben alkalmazható nagy érzékenységu gázanalizátorokat fejlesztett ki. Számos szakmai testületben töltött be különböző tisztségeket. 2000 és 2002 között az Oktatási Minisztérium kutatásfejlesztési helyettes államtitkára volt. 2003-ban a Magyar Innovációs Szövetség alelnökévé választották, 2004 óta a Felsőoktatási és Tudományos Tanács tagja.

A fizika éve programjait az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Csongrád megyei csoportja szervezi. www.fizikaeve.szeged.hu

HÉTFŐTŐL ISMÉT LÁTOGATHATÓ A SOMOGYI-KÖNYVTÁR ALAGSORÁBAN A FIZIKA ÉVE JEGYÉBEN RENDEZETT KÖNYVKIÁLLÍTÁS. A TÁRLÓKBAN A KÖNYVTÁR „KINCSEI” KÖZÜL NEWTON, GALILEI, BIOT STB. EREDETI MUNKÁI MELLETT MAGYAR SZERZŐK ÉS FORDÍTÓK TERMÉSZETTUDOMÁNYOS TANKÖNYVEIBEN IS GYÖNYÖRKÖDhetnek a látogatók.

Nógrádiék Dorozsmáról a Belvárosba vágytak